

Istnieje
od 1965

FORUM

NASTĘPNE
22
PAŹDZIERNIKA
PIĄTEK
WYDANIE

N A J C I E K A W S Z E H I S T O R I E Ś W I A T A

nr 21 (8-21.10.2021) Cena 9,90 zł (w tym 8% VAT)

TRAUMA NASZA CODZIENNA

Jak żyć i nie zwariować?

RUDY GIULIANI

Między Trumpem a Boratem

FRANCJA PODZIELONA

Szczepić czy się odczepić?

PODZIEMNA BIRMA

Bomby zamiast garnków

NAD BIAŁYM MORZEM

Północ wolnych ludzi

NIE SZKODA RÓŻ...,

... gdy płonie La Palma

ZAPACHNIAŁO SALETRĄ

Bejrut

- miasto upadłe

PAŁECZKAMI

PO ŁAPKACH

Nowa chińska dieta

ERA ALZHEIMERA

Leku nie ma, ale...

POD DOBRĄ DATA

Z procentami

przez stulecia

ISSN 0015-8402

21>

9 770015 840106

Wszystkie twarze niemieckiej Rzeszy

POLITYKA

POMOCNIK HISTORYCZNY

Nr 5/2021 Cena 25,99 zł (w tym 8% VAT) Indeks: 403652 ISSN: 2391-7717

Dzieje Niemców

Historia aż nazbyt bogata

• Od Germanów i Ottonów do Angeli Merkel • Trzy Rzesze, trzy republiki
• Cesarze, królowie, kanclerze • Humanści i zbrodniarze • Triumfy i traumy

Do kupienia
w dobrych kioskach
i na sklep.polityka.pl

6 FOKUS

ECHA POLSKIE

12 Kasta mówi basta.

Sędziowie ostrzegają przed polexitem

WYDARZENIA

16 Po wyborach w Niemczech.

Olaf Scholz, kandydat na kanclerza

18 Francuska choroba.

Antyszczepionkowcy w żółtych kamizelkach

O TYM MÓWI ŚWIAT

20 „Piwot” Bidena.

Mniej Afganistanu, więcej Tajwanu

24 Energia drożeje.

A Gazprom korzysta

PROFILE

26 O nich się mówi:

Sara Duterte-Carpio
Jennifer Lawrence
Fumio Kishida
Heo Kyung-Young
Paul Rusesabagina

26 Moje ciało, moja sprawa

LUDZIE

28 Rudy Giuliani.

Co zostało z bohatera

32 Mariam Ghani.

Hipsterska córka zbiegłego prezydenta

34 Nuruddin Turabi.

Minister ds. egzekucji

REPORTAŻ

36 Birmańskie powstanie.

Jedna junta, partyzantek bez liku

40 Daleki brzeg.

Pomocy znad Morza Białego

44 Cumbre Vieja.

Kronika zapowiadanej erupcji

48 Bejrut stracił duszę.

Ani prądu, ani nadziei

52 Wyspy Korzenne. Jazda po Bandzie

56 Stan suszy.

Nie ma wody w Kolorado

w numerze

Dziękuję, Angelo!
Przełom za Odrą

16

Stracił oko i nogę
Teraz ucina rękę

34

Brzydkie słowo na „k”
Nie wszyscy znają

12

28 Złoży życzenia...
... za 328 dolarów

44 Czy to lawa, czy sen?
Kanary all inclusive

40 Dalej niż Północ
Tam też jest Pomorze

Kraina muszkatu
Kto kręci tą gałką?

52

FOTOSTORY

60 **Car czy PR?**

Nowa pani Romanow

OBYCZAJE

62 **Chiny na diecie.**

Ustawa o restauracjach

66 **Ostatni gwóźdź do traury.**

Psychiatria stanęła na głowie

Cud w Las Vegas
Chodzą po jeziorze

56

ROZMOWA

70 **Hans Gnahn.**

Alzheimer w rodzinie!
Co robić?

KOMPAS

72 **Szlakiem rzemiosła.**

Mistrzowie z Saksonii i Turyngii

HISTORIA

76 **Na rauszu?**

Co Europa piła w średniowieczu

70

Niedaleko rośnie...
... demencja od depresji

Mówimy: „kucharz”
Myślimy: „glutaminian”

62

Niemy krzyk
Gdy dusza rani ciało

66

Masz, babo, flaszkę!
Pijaństwo czy alkoholizm?

76

Lipsk
Miasto nie tylko muzyki

72

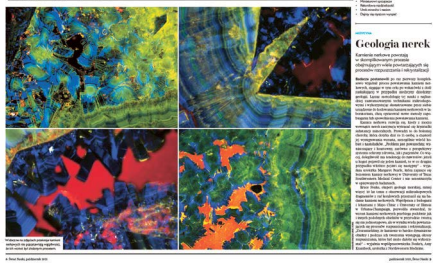

O tych krajach piszemy:

AFGANISTAN [s. 32, 34] **CHINY** [s. 20, 36, 62] **FRANCJA** [s. 18, 24]
HISZPANIA [s. 24, 44] **HOLANDIA** [s. 52, 66] **INDONEZJA** [s. 52]
LIBAN [s. 48] **MJANMA** [s. 36] **NIEMCY** [s. 16, 24, 72]
POLSKA [s. 12] **ROSJA** [s. 24, 40] **USA** [s. 20, 24, 28, 32, 36, 56, 66]
WIELKA BRYTANIA [s. 24]

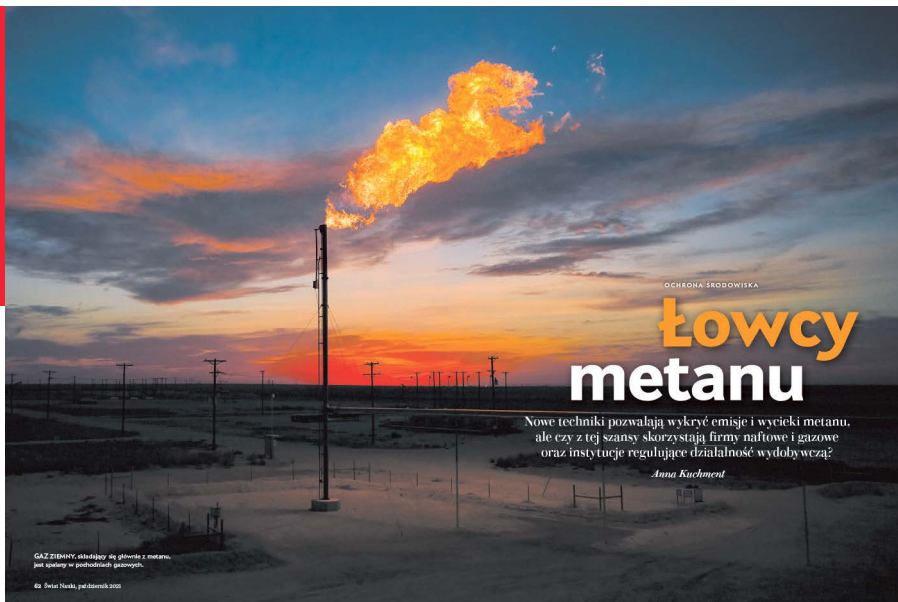
Inni piszą
o nauce,
nasi autorzy
ją tworzą

SKANER

Geologia nerek

Wieloletnie badania geologiczne wykazały, że w niektórych rejonach Ziemi występują złoża uranu, które mogą być wykorzystane do produkcji energii jądowej. Nowe techniki pozwalają wykryć emisje i wycieki metanu, ale czy z tej szansy skorzystają firmy naftowe i gazowe oraz instytucje regulujące działalność wydobywczą?

OCHRONA ŚRODOWISKA

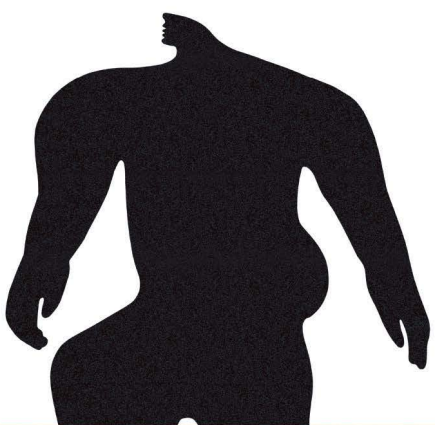
Łowcy metanu

Nowe techniki pozwalają wykryć emisje i wycieki metanu, ale czy z tej szansy skorzystają firmy naftowe i gazowe oraz instytucje regulujące działalność wydobywczą?

Anna Kuchment

GAZ ZBIENNY: obiektyw dla górnictwa z metanu, jak spalony w podziemnej przestrzeni.

© Świat Nauki, październik 2021

CIĄTO PRZECIWKO SOBIE

Miliony osób chorują z powodu zdradliwego układu odpornościowego, który powinien ich bronić. Naukowcy mają nowe hipotezy, które to tłumaczą, i nowe pomysły na leczenie

Ilustracje Hayley Wall

CIAŁO PRZECIWKO SOBIE

ZNIECHCIE MIĘSIĘ KONTRAKCJE to rzadki, ale niebezpieczny objaw autoimmunologicznej choroby o nieznanej przyczynie. Jak ją rozpoznać i leczyć?

Zdjęcie: Darrin Roberts

październik 2021, Świat Nauki 39

Październikowy numer
„Świata Nauki” już w kioskach!

Prenumerata tytułu:
swiatnauki.pl

SZWECJA

Egzorcyzmy

Tak Szwedzi cieszą się ze zniesienia prawie wszystkich restrykcji koronawirusowych. Zasady dystansowania nie są już bezwzględnie wymagane, nie trzeba nosić maseczek, a restauracje i muzea działają normalnie. Szwecja wprowadziła restrykcje z opóźnieniem i nie zamknęła szkół nawet w szczycie zachorowań. Z powodu COVID-19 zmarło tu ponad 14 tys. osób, podczas gdy w sąsiedniej Norwegii, gdzie zastosowano surowszy reżim sanitarny, liczba ofiar nie sięgnęła dziesięciuset.

USA

Zostawcie Britney w spokoju!

Ta fanka Britney Spears przybyła przed budynek sądu w Los Angeles, żeby wspierać piosenkarkę podczas procesu o zniesienie kurateli ojca. W 2008 r. przejął on na drodze sądowej kontrolę nad wszystkimi sferami życia gwiazdy popu, a także nad jej majątkiem, szacowanym na 60 mln dolarów. Ku radości fanów, prowadzących od lat kampanię pod hasłem „uwolnić Britney”, wokalistka po trzynastu latach wyrwała się spod władzy ojca. Nie jest jeszcze całkowicie wolna, ale sąd zmienił jej kuratora.